

А П Ъ С Н Ы

Ареспубликатә ын арратәус әр а «А снымедиа»

2024 ш. декабр 19 № 97 (21 603)

Агәалашәарей алахьейкәрей Рымш

Еикәтәашьа змап ахьаа

д Есышыкәсеипш, сынтәагы декабр 14 азы Ацсны иазгәартейт илахьейкәцагоу арыцхә – Латәтәи атрагедия 32 шыкәса ахьытра.

Ақыртәу-ацсуа еибашьра аан еимга-еимцарак иалагзаны ифахцәейт 85-шыкә рыпцәсаара, уб-

рахь иналатаны 35-шыкә ахьыцкәа. Ацсны амзар акны ари амш 1992-1993 рзы Ацсны жәлар Рьынцәтәи-латә еибашьрафәи итахаз ахьыцкәа ргәалашәара Иамшуп.

32 шыкәса уажәагхьа, абри аены Мрагыларатәи Ацсны акнытәи ахцәацаа зыкәтәаз Урыстәиалатәи авертолиот МИ-8 Кырттәи ахьынтә совет архәтәкәа амацәаз итәкны ирымаз Ткәарчал ақалакь акнытә Гәдоутәкәа итцәраит. Абри ашьтахь

20 минут аатцүаны, ускантәи аамтазы Кырттәи ахьынтә совет архәтәкәа рнапәфәи икәз Кәйдры аиохаа ианыхьцәрауаз, авертолиот еихсит «Адгьыл-ахауа» хәа изышьтоу аракетәла.

Ашьхәфәи икахаз авертолиот пжәейт, итәтәаз азәымзар азәгы деикәымхейт. Итәблыз апас-сацьырцәей авертолиот аекипажи рыпсыбашкәа Гәдоутә ақалакь аешьаратәи нышәынтәрафәи анышә иамадан.

Ажәлар рыгәнаха азәгы изымгац...

д Пхьынчкын 14 - ари арыцхә еикәтәа ажәлар шака рыцхәрей, гәйрәа хьантәи рзаанагазеи... Ари аены шакашы асабицәа рыгәабжә ажәан иналаз ицазеи... Лаңа! Ари ажәа анахцә, агьсуа жәлар рыблакәа ирхәхбаалоит ахьацәгьа.

32 шыкәса рапхьа, икалаз ахтыс, иахьагы имцабзха ирыцрасуейт, иа-

блудейт. Ишахдыруа еипш, Латәтәи ахлымзаах акны итәхейт 87- шыкә ауаагьсыра. Ас еипш икоу арыцхәра згәацәфәи имнеиз дыкам. Сқыта гакьа Гыпц иалцыз рахьтә авертолиот МИ-8 итәблит аафык. Таацәарак акынтәи 6 - шыкә ажәанафә рыпцәсаара фахцәейт: Цурцүмиа Реваз, ипшмапхьыс Цьопуа - Цурцүмиа Ема, рхыцкәа хьыки: Цурцүмиа Адгәйр, Цурцүмиа Адамьр, Цурцүмиа

Астамьр. Убрака дрыцтахоит Реваз иашьа ипшмапхьысгы Бериушьева - Цурцүмиа Ельвира. Арт асабицәа рапхьака ирзыпшыз абзиарақәа рацәан, рыпсадгьыл агхьа зуалпхьа назыгзашаз цейцәахон, аха аба хымга уи афьза алшара римтәит.

Ари авертолиот афәи итәблит иара убас Гәыпцти афьца атыпхьаца : Гарамиагхьа Снежана, Емырхәпхьа Сусана. Гәарамиагхьа Снежана Виачеслав - ипхьа (лхьычы хьзы Кука) диит 1974ш. рашәарамза 5 рзы, ақалакь Воркута. 1981ш. Гәыпцтәи абжьаратә школ дтәлоит. 1991ш. қәфәиарала далгейт. Ашкол афәи атцара ибзианы илцон. Дфьыргшыган. Илылан ашәахәарей акәашарей, бзиа илбон ашәкәагхьара. Мыцхы дхаан, ауафәи дизааигәаан. Дтәацәаран, лгәы хьытхьыту ацәи иира дазыпшын...

Емырхәба Сусана Шамил - ипхьа (лхьычы хьзы Кура) диит жьтәарамза 19, 1964ш. Гәыпцтәи ашкол даушьымтан. Ашкол даналга ашьтахь Ткәарчал азауад „Зария” акны аус лун. Аха лгәыхәтәи дахьымзейт, лгәыла зьаб, хьыхь зьыбәхә схәаз Гәарамиахә Снежаней ларей вертолиотк еицтәлейт уи аены. Егьа аамта царгы ас еипш икоу ахьаа хаштхьыша амазам.

Ванда Цлиа, ААУ студент

Ацсны Жәлар Рейзарафәи

Изаамтәнытәу аилатәара

д Ацсны Жәлар Рейзара изаамтәнытәу аилатәара мөапысит декабр 11 азы. Адепутатцәа ашбатәи, цыхәаццәалатәи ацхьарала ирыдыркылейт «Ацсны Ахьынтқарра атәи алауафразы» Ацсны Азакәан айтәкракәа ралагаларазы» азакәан апрокейт.

Азакәан апрокейт ишьақәнаргылоит зейицштәла, убас иаармарианы Ацсны атәи алауафра адкылашьазы, атәи алауафра айтәшьақәыргыларазы икоу ахыхь ацқарақәа. Азакәан апрокейт ацшыгеит адепутат Дмитрий Маршьян.

«Апрокейт иазыпхьагәанаоит ахьынтқарратә реестр аццара. Уака еизакхоит атәи алауафрахь ирыдыркылауа зегьы ирызку адыррацарақәа», – иазгәейт Маршьян.

Азакәан амч аиуейт 2025 шыкәса май 1 азы.

Актәи ацхьарала ирыдыркылейт азакәан апрокейт «Ацсны Ахьынтқарра Ацятә кодекс айтәкракәа ралагаларазы». Ари апрокейт неигейт адепутат Беслан Хәлуашь.

Иара убас адепутатцәа ишьақәдыргәгәейт 2025 шыкәсазы ауафәи изинкәа рыхьчара знапы иану Иусбарта абиуцеттә сметә. Уи иартәоит 9 миллиони 905 нызкь маат.

Адепутатцәа айтәкракәа аларга лейт «Азбаратә мчразы» Аконституциатә закәан ацқарақәа амч рытәшьей афәхәарақәей. Иара убас апарламент ишьақәнарғәгәейт 2025 шыкәсазы Ацсны Амилаттә

банк ахарцкәа. Урт идьртәоит 469 миллиони 617 нызкь маат.

Ацсны Жәлар Рейзара аилатәарафәи актәи ацхьарала ирыдыркылейт атәи абиуцетнтцтәи афондкәа фба иааиуа 2025 шыкәсазы рбиуцеткәа.

Абиуцеткәа зегьы идефициртәзам. Убас:

Ихымпадатәи амединатә цгацса Афонд абиуцет ахашәа-лахәкәей аныхтәкәей рыла иазпхьагәацоу аиццалыц 90 млн. 571,3 нызкь маат ркынза иназоит.

Ацхьарал асоциалтә цгацсей рзы Афонд абиуцет ахашәа-лахәкәей аныхтәкәей рыла иазпхьагәацоу аиццалыц 232 млн. 475,9 нызкь маат ркынза иназоит.

Арепатриация Афонд абиуцет ахашәа-лахәкәей аныхтәкәей рыла иазпхьагәацоу аиццалыц 385 млн. 130,1 нызкь маат ркынза артәоит.

Амөатә фонд абиуцет ахашәа-лахәкәей аныхтәкәей рыла иазпхьагәацоу аиццалыц 160 млн. маат ркынза иназоит.

1992-1993шш. Ацсны жәлар Рьынцәтәи аилатә еибашьра аинвалидцәа рзы Ахьынтқарратә абиуцетнтцтәи афонд абиуцет ахашәа-лахәкәей аныхтәкәей рыла 2025 шыкәсазы иазпхьагәацоу аиццалыц 258 млн. 937,8 нызкь маат ркынза иназоит. Атәанчәаратә фонд абиуцет ахашәа-лахәкәей аныхтәкәей рыла 2025 шыкәсазы иазпхьагәацоу аиццалыц 1 – млрд. 882 млн. 796,5 нызкь маат.

Ацсны Жәлар Рейзарафәи Беслан Барацәи Ацсны Абанк ахантәафәи деиталырихит.

Мазала абжьыгирала Беслан Барацәи аикандидатуразы рыбжы артеит 25 - шыкә адепутатцәа.

Ацсны Аминистрцәа Рейлазаарафәи

д Декабр 12 рзы имөапысыз аилатәарафәи ибзюуп хәа ахцәан «2024 шыкәсазы хымпадатәи амединатә цгацса Афонд абиуцет азы» Ацсны Ахьынтқарра Азакәан айтәкракәа ралагаларазы» азакәан апрокейт.

Адокумент налгейт Ацсны амединатә цгацса Афонд аицхьабы Валентина Жьыба. Уи илхәейт хымпадатәи амединатә цгацса Афонд абиуцет ахашәалатә, аныхтә хәтәкәа 10 миллион маат рыла ишырзырхәу.

Абарт амалкәа дөыкәтәхоит акыба чмазара змоу рыхәышәтәразы.

Иара иганахьала афинанскәа рминистр инапонтцәкәа назыгзау Владимир Делба ихаиртәаит:

«2024 шыкәсазы амединатә цгацса Афонд хазыпшү абиуцет ахә хьшоит 10 миллион маат акара ашьтытра хәсаб азуны. Афонд анапхгара агәабзиарахьчара Аминистрра ашка ахәара қартейт. Аминистрра акәзар, 10 миллион

маат рыла ахарцтә хьидцәкәа рыццаразы азакәан апрокейт аздырхейт. Финансла аиқьыршәара ахьыцхьыртә – икоу ахыхь ахашәа-лақәа роуп», – ихәейт иара.

Иара убас аилатәарафәи Ацсны Аминистрцәа Рейлазаара аррезертә фонд амалкәа ахархәаразы адца рыдыркылейт.

«Ацсны атәи алауа социалла рыдгылар хьыкәкыс ишьтыхны Ацсны атәи алауа хьызхәала ацхьраара рыцаразы Аминистрцәа Рейлазаара адца апрокейт қатцоуп. Уи инақьыршәаны Аминистрцәа Рейлазаара аррезертә фонд акнытә миллионк маат инареиханы идөыкәтәхоит асоциалтә еиқьыршәарей адемографиатә политикей Рминистрра ашка», – иазгәацоуп уака.

Ақәцара азырхиан Ацсны Апыза-министр инапонтцәкәа назыгзау идцала.

Иара убас, Аминистрцәа Рейлазаарафәи адца рыдыркылейт 2024-2025 шыкәсәа рзы тагалан-азынтәи ацсызкраан 25 нызкь тонна акамшыа акразы.

Абаѡхатәра аҕәаақәа

Софа Агәмаа – 85 ш.

д Зыцстазаара аҕазара ада зхаҕы изаамо Софа Хынтрыгә-иҕа Агәмаа дит Гәдоуга арион Дәрһиш ақын. Абжьарта җара аныһыркәша 1956 ш. дталоит Ш. Руставели иһз зху Картти театртә институт. Уи даналга аштыах, 1960 ш. инаркны С. И. Чанба иһз зху Апсуа хәынтқарратә драматә театр акны аусура далагоит. Убри ашықасан Ақәати амузыкәтә җараиурта дталоит ахортә дирижиор изанаат ала.

ркны, иара убас аҕсуа телехаәшрәла иддырбаҕхәит дахьыҕамаруа еуеишым аспектлыкәа.

«Фазиль Искандер иһымта иалху афильм «Время счастливых находок» акны ауп раһһыҕа аҕны саһыҕамарыз. Ускан 28 шыкәса сыртагылан, Сандрик иан роль насытзон. Афильм аржиссиор уamak ала иқәҕеит. Искандер ииумор еиҕарак иахьейқәахаз зызбаха сымоу афильм аҕоуп», — изагәлтоит актриса.

Абартқәа инарчыданы изагәтәтәуп еуеицшым ажанрқәа ркны еуеицшым ахаҕсаһықәа шаалыршшоу, настыҕа дааразы ишлыкәфеиз.

Софа Агәмаа еуеицшым ашықәсқәа раан аҕсуа драматургиа аҕныта иналыгыз арольқәа иреиуоуп: Асида (Н. Тарҕа – «Аша аҕдара мариам»), Селма (Д. Гәлиа – «Анаурқәа»), Ланица (А. Аргын – «Ахәра аша»), Тара Таразиа (Б. Шынқәба – «Нас, ишышәтаху»), Ка-

Софа Агәмаа амилаттә театртә Казара амаа ду данысит, ллагалагы маҕымкәа иҕоуп. Актиортә Казара анаастыҕы, асахьаркыратә аҕәа дазказоуп, лзанаат амдза ҕықәа ратҕра даштыоуп, аитдыратә абицара рзы дөһршшгоуп, маҕа уажәраанзгагы илфьрҕаауа рацоау.

Асценәҕы илҕьамархьоу арольқәа рацоау. Урт 70 ркынза иназоит. Пыхьатәи Асовт хәынтқарра аан театрт шықәсыктәи аусуразы аплан шықаддыргылон. Ашықәс аонудҕа пшь-спектаклькы ыкыргылатәын. Рыпшбагы, шамахамар, лара дрылаһымкәа имшапысуамыз.

Абашхатәра чыда злоу артист иналыгзахьоу арольқәа зегь еилшны исықәҕеит хәа лзымхәозаргы, лгәы рзыбылуеит.

Зказарала хыңһызара рацәала ахәапшцәа хызхьоу артист асценәҕы актиорцәа дукаа азыршын дрыщыҕамархьеит еуеицшым арольқәа рынагзараан. Атеатрт акны аусура данрыдыркыла – 1960 ш. инаркны амилаттә Казара ахәыштара ду лара илпытстазаарахейт.

«Аспекткль «Аиҕахьысра» аҕәыргыларә назрихон Михаил Мархолиа. Ускан адекорация зәа пхыла избейт. Уи аржиссиор изейтасхәейт. «Мшын ахыкә аҕы ақвала еиш аки ғылоуп, убри аҕақа хәдәтәәнны атектсқәа хәоит, хәхамаруеит», — хәа снәлагеит. Уи азырхейт. Убас егыһыҕеит. Амшын ахыкә аҕы ақвала иргылеит, аҕақа аҕәиришат, аоньыҕа иҕоу зегьы убауа. Асцена еицадырхейт асахьыҕахы-аҕәиригыла Евгений Катливаров иарей. Абасала, спыһз лабәбаххейт. – Уи ахтыс абас илгәалашәоит асцена азказә.

Софа Агәмаа дьымархьеит аурыс режиссиорцәа иҕырхшоу афильмкәа

гаҕхейт асценариакәа: Ф. Искандер иһымтәқәа «Харламо и Деспина», «Кролики и удавы», Ч. Цюноуа – «Ахра шкәкәа», Ш. Аҕынцәал – «Сыхаара Б», Ш. Чкадуа – «Иарей, ларей, рәи-зеи», Ф. Г. Лорка – «Дона Перлимпина лыззиабара», А. Чехов – «Амшә» ухәа.

Хәарада, аржиссиорцәа дгәыгәтарыхьуамызт, егырт аҕыргыламптәқәа ркынгы дьымархьан, иагозар, Р. Гамзатов иһымта «Ашыха тыҕҕа», М. Шавлохов ирҕеиамтала ахәапшцәа ирыдгалаз аспекткль «Аҕхәысхәәш», Д. Павлова – «Аламыс», А. Островски – «Астыҕҕа», В. Вишневики – «Аоптнимисттә трагедиа», Н. Мирониченко – «Аитрҕеиара» ухәа ркны.

Асатирей аминнатиурақәеи ртеатрт «Чарирама» ашҕагы днапхьан артист. Иидыру еиҕш, «Чарирама» хәциркт ашәкәышәы, адраматург Шоҕа Чкадуа. Аҕҕа артистцәа Амиран Таниа, Сергеи Сақаниа, Хәята Цыһуа, Чынчор Цьениа рыла иалагеит. Аҕҕыс рлольгы дара рақын ихамаруаз.

Аржиссиор Михаил Мархолиа «Вечер комедии» ахьны Апснытәи афилармониаҕы аспекткльқәа ықәириглон. Урт ларгы дрылайрхейт. Ахәапшцәа рышундҕа «Чарирама» аҕәиара бизақәа аман. Убри иабзоураны, ишней-шнейуаз акемиде реазыркиҕт, ателехаәшрәлгы атефильм кьәқәа ддырбон, избозгы иргәапхон.

Иахьа уажәраанзгагы Софа Агәмаа ааҕсарак лнымпшуа аҕар реицәазара лнапы алакуп, напхҕаыс дамоуп Апсуа хәынтқарратә аҕар ртеатрт. Ари театрт еиҕахәеиҕеи изнысхшоу амәоҕы иримоу аиҕхьарақәагы маҕым.

Убас, Фазиль Искандер иһымта «Харламои Деспины» иалху амонспектакль дьымархьейт. Москватәи ахәапшцәа ркынзгагы инаргеит, аштыах апсуа кыҕа школқәа ркны икәдыргылеит.

Софа Агәмаа 1995 ш. инаркны напхгара алтон Ақәа, акулытуратә центр «Абазә» акны еиҕылка – «Март 4») ухәа егыртгыты. Акыр арольқәа дьымархьейт иара убас ахәаанырцәтәи адраматургцәа ара ду лара илпытстазаарахейт.

«Аспекткль «Аиҕахьысра» аҕәыргыларә назрихон Михаил Мархолиа. Ускан адекорация зәа пхыла избейт. Уи аржиссиор изейтасхәейт. «Мшын ахыкә аҕы ақвала еиш аки ғылоуп, убри аҕақа хәдәтәәнны атектсқәа хәоит, хәхамаруеит», — хәа снәлагеит. Уи азырхейт. Убас егыһыҕеит. Амшын ахыкә аҕы ақвала иргылеит, аҕақа аҕәиришат, аоньыҕа иҕоу зегьы убауа. Асцена еицадырхейт асахьыҕахы-аҕәиригыла Евгений Катливаров иарей. Абасала, спыһз лабәбаххейт. – Уи ахтыс абас илгәалашәоит асцена азказә.

Софа Агәмаа дьымархьеит аурыс режиссиорцәа иҕырхшоу афильмкәа

Еснагь – ианаамтҕоу

Ацхьыраара

д Ацьа ахьчарей асоциалтә пгаҕсеи рзы Афонд ауаапсыра ахәынтқарратә социалтә пгаҕсазы апаратә цхьыраагзатәкәа рышәәразы аусура мәапнагоит, хәа атыла аҕыза-министр инәпынцәкәа назыгзо Валери Бганба адырра итеит асоциалтә пгаҕсеи ацьа ахьчарей рзы Ахәынтқарратә фонд ахантәаҕы Бакәыр Бебиа.

«Афонд атыҕәтәнтәи шыһыкәса рыла хынтә атыла аналпхгара аҕәпхьа иаҕшһынаҕахьан апаратә

цхьыраагзатәкәа рышәһыра. Иарбоу аамтазы аус зуа реиҕш, аус зымуа атацәа рзы ахьчы ииразы, шықәсыкә бжаки иһыҕаанза ахьчы ибаразы апаратә цхьыраагзатәкәа рхышәә-тышәә шынта еиҕаны ишыһыхын. Убас ала урт 27, 22 , 7 нызк ркынза иназейт. Ахьчы ибаразы ацхьыраагзатә паратә малқәа есымза ишәахит», — хәа адырра кәицеит Афонд ахантәаҕы.

Бакәыр Бебиа асоциалтә пгаҕса Афонд азы ауаа аматериалтә дгыларә ргырара еиҕау хыдта ықазам хәа иазгәеитейт. Иара иажәақәа рыла, уи аиҕарак аҕақы дууп аинфилиацатә процессқәа анымшапысуа аамтазы.

Уахьыки-енаки рыла

Ацитрустә шәыркәа – Урыстәылақәа

д Хәзну аамтазы Апснынтәи Урыстәылақәа ацитрустә шәыркәа рдәықәдара мшапысуеит. Ихаҕсыз уахьыки-енаки рыла ахаалхьратә усбарта аушьҕра-гаатаратә тыҕ Адлер иахьыганы ииаган 1 нызкә тонн амандарина, хәа адырра канатцөит Аладатәи ахаалхьратә усбарта апресс-матцура.

Есьены, ахаалхьратә гәатарә иахьысуеит Апснынтәи ақын-хамшәтә аалыц зго 200 ин-арзынапшуа аидарамшангагәтә транспорттә хархәаҕақәа. Хәзтоу ашықәс жьҕарамаз инаркны ииаҕахейт 16 нызкә тонн ацитрустә шәыркәа, уи ихаҕсыз ашықәс арбагақәа (10 тыс. тонн) 60% рыла еиҕаууп.

Ацитрустә шәыркәа рыдыгы, аусдыкылашәаа ииаргоит афеиҕуа (725 тонна), ахәырма (210 тонна), апаҕырқал (22 тонна), алимон (165 тонна), араса (245 тонна). Зынза 17,5 нызкә тонн инарзынапшуа ақынхамшәтә аалыц. Ацитрустә шәыркәа, егырт ашәыркәеи

Иаку асистема аццаразы

Аусьәкәкәа реимдаразы

Апсны ахәынтқарратә еимадаразы Аилак Апсны Аминистрцәа Реилазаара атахрақәа рзы аусьәртәбжьаратә, иара убас аусьәртәтәкәа рышәһыҕа аелектронтә усьәкәкәа реимдаразы иаку асистема апрограмматә хархәаҕақәа ркомлекск аццарей алагаларей рзы аконкурс рыланахьоит.

Аимадарей, амассатә коммуникацәеи, ацифратә ҕиарей рзы Ахәынтқарратә еилакы пҕин-

ашәыр-рәақәеи реиҕш, акарантин иатданаку аалыц асия иалага-лоуп. Урт афитосанитартә гәатарей уи шымапгыз азы аршахатқәеи аццароуп.

Акарантин-фитосанитартә пҕарақәа рзы иһымпадатәи аусьәкәкәа зегьы рыкызаара алыршазар, ақынхамшәтә аалыц ахаалхьратә гәатарә пымкрада иахьысуеит. Аелектронтә шәкәтәгалара, хәамтазтәи атехникәтә хархәаҕақәа рхархәара ухәа, иһымпадатәи ахаалхьратә усқәа рымәапгара ақыр иармариоит, насты уи аиагара аамтагы аркәаҕеуеит. Ихаҕсыз ашықәс азы асезон зегьы иалаганы ииаган 25 нызкә тонн инарзынапшуа амандарина. Сынҕатәи асезон азы ацитрустә шәыркәа риагара амехак ихаҕсыз ашықәс азы арбагақәа иреидамхароуп.

гәымза 18, 2024 шыкәсазы атыла аналпхгара аелектронтә усьәкәкәа реимдаразы иаку асистема аццаразы хықькылатә апрограмма шықәзыргәгәоз ақәдара инакәыршәаны аус аугейт.

Ацәаҕацарәҕы ицынцәараххаз

Аусумтәкәа зегьы – напыла

Альбина Жыба

д Ақәа, Гәымста ахықәан дынхоит Апсны зегьы ацәа аус адулашәа здыруаны иаанхәа аказа – Едем Когониа. Иара ида иахьа – араха, мамааргы абнәтә цтсқәа, рцәа иалхны асахтан кәзцо хтәылаҕы дыкам.

Едем ацәа аус адулашәа акы дталан имтәзейт, ихала иҕицауан, Апсны ақытқәаа дрылалан аҕәйтә уаа дрыҕеҕәжәон, еликаауан ари аус ишаҕыз аныкә апсуа, аха ус еиш здыруаны аныкә маҕым.

«Ацәа саныҕычьы инаркны биза избон, аха акы алысуа хәа шыкәмызт. Кәтөл, Кьаракан ахаблаҕы ханхон. Сабду аеқәа ныҕаигон. Ааны данаилак аҕы иақәыз ақәадыр ақанхы икнаиҕауан, аҕы иалтыз апызы алабарцәа. Ақәадыр зылаҕхьа ацәа аҕы биза избон даарар», — иҕәоит Едем.

Иара аибашьра аштыах ауп ацәа аус адулара даналага. Иҕәтәтәуп, Едем иабду, Миха Бебиа, ацәа дрылказәз. Едем иан лажәабжькәа ршыла еилкааны иман уи аус иадхәлаз мазақәак ртәы.

«Сабду ацәа Катцаны Тьрқәтәыла сбала игон. Уажәы ацәаҕацарәҕы Тьрқәтәыла атыылақәа рахьынтә аҕхьа игылазар, усқан араантә ақын ишыргоз. Сабду изгылан аиҕахәақәа. Убра ашь ацәа изаиҕон. Аха уаанз, ақыр изаатцаны ихылыһуан. Нас излаҕысцәаз ала, Мырза, Бьрзен-тәыла, ус ақын азырғанан ацәа аус шадырулоз. Урт шьтцаны ацәа иақәылыны азы алырхан. Сабду ачалтқәа шшыны иман. Нас ирхханы, ишәданы ирбон», — еитгәхәоит Едем.

Иара ихатә пышала аус инапхы иааигейт. Хәарада, уи ус имариамхейт. Ирацәан аҕхәаа, аха урт еиҕа иреиҕаны, итцәаны алтшәахы икылигон. Едем ацәа аус адулара даналагос аҕәйтә халаҕы дьнхон. Гәымста азааиҕара имаз адгьыл аҕы дааны аус иуан. Раһһа аус дзиулаз акамбашь ацәа аҕәхейт.

«Ацьармыкәаҕы снейн акамбашь ацәа сзаагәартә икаҕсеит. Ацәа зегейт амшын ахь ахьы шәкәыз. Уа исырқыҕейт, исызәзәе-

ит. Ианба, ипыскеит, сымч ақәахо-мызт ишдуз артатара. Уи аштыах иҕылылсхит хәызбала исьҕьаны. Акамбашь иақәу ахы маҕуп азы иуҕьҕар алшоит. Ақырз ақәымкәа, аҕҕеи изаатцан сазыпшын. Шымчыбьҕ рыштыах артатара салагеит. Зегь реиҕа ицәҕахазгы уи аҕәхейт. Саналга - исгәапхейт», — еитгәхәоит уи раһһытәи ипышәа аты.

Абасала, ацәа асахтан аһынза инеирицыз, зны араха ацәа ахычтәуп. Иара иҕыгы шықатәтәу удьруазароуп, ахәызба иарганы калазом. Ахала иаброуп, мамзар ишышәоит. Ацәа анкьакоу иауэрцәир иҕеуеит. Иануртатәхалак шьта аҕы ахьозом», — иҕәоит Едем.

Аказа уажәы ацәа ускак аус адиулазом, имч ақәауан аһынза, аха имоуп атыцәахәақәа, инапкымтәкәа рҕы иҕы иаирихәо. Едем ақамчкәа, ақамачкәа, аҕсуа мақмақәа, ақәадыркәа ухәа инәпала икаҕидоит. Иара иахиребит шәахашыкәса раһһа инәпала икаҕидз акамеи уи атрей. Едем ашыхьа данцо иниҕкәоит.

«Ацәа зейшроу еиш иара иалухышагы аматәри аналлозароуп. Акамбашь аты цөит амақмақәа, ақәадыркәа ухәа инәпала икаҕидоит. Иара иахиребит шәахашыкәса раһһа инәпала икаҕидз акамеи уи атрей. Едем ашыхьа данцо иниҕкәоит.

Иара иуусумтәкәа зегьы ахы инаркны атыцәанза напылақәдцароуп. Ацәаҕацарә уи уск, аха аматәри алухырцыз, еиыҕтәтәуп, изахтауп. Едем ақамчы аҕашьа еиликарцыз, аҕәйтәтәи еммыны дахаапшуан. Уи оаҕхьа аиыҕытәуп ақыр даргәаҕит. Аха имулак икаҕидейт. Ахәызбақәа рьтрақәа рақәзар, уамашәа ирцшоит. «Ипоуп, ишынчоп ааҕала, уи уадхалоит, ацәабда ду адубалюит, аха ақырза атынакуеит», — иҕәоит Едем.

Иара ааҕа ақдцашьаҕы ихатә ишәауцаргы. Аха ус еиш икаларцыз, ацәа уаанз инәгәтәуп, мамзар ишыкьакоу иаанхоит. Аматаә анырызәзәо еиш, иртатәуа сахьысуеит», — еитгәхәоит Едем.

Иара ацәа аган дахаацшны еиликаауеит, анымызәеуи. Ишкәкәахәаанза иуртаталароуп. Ишкәны икамтәкәа иаанужьыр, аган еиқәатцәахоит.

«Напыла иурцәуа ацәа гратцәык амоуп – ацаақыра биза иабазом. Аҕхын антәамтазы ацәа ақыра рацоәуп азы, иаразнок ишыһнахыр алшоит. Ацәа ақдцаразы зегь реиҕа еиҕь аамтоуп

азын, иҕоу ацәақыра аҕхынтәи иеипцшам. Арҕара ианыкнасхәлакҕы, ирлс ишофоз аҕхын еиҕш. Артатарәҕы уарцәакзом. Аҕхын ацәа аҕақәа алтүеит. Икнахазароуп. Напыла ирцәу ацәа аҕсы ахамы, ацәақыра акуеит иаразнок», — иҕәоит Едем.

«Накаала ацәа ишахәтәу ргәтәшәа амам ақынтә, иара дана-атгылалак, аилахәара иҕаиҕоит аус дзиулоз. Аха, уаҕагы мыцхәы иҕахар калазом. Азын мызкы ус ика-заргы иаххәуеит, аҕхын - мап. Ари ипышәа инарбеит, инарцеит.

«Схаҕы иааиз иаразнок ика-сымцар, исхаштүеит. Амшә ацәа ахәылхра даара исцәыцәҕан, ахәы жәпаны иақәуп. Ақырз иза-атцаны исыман, аха иҕыгы иафар Калоит азы, снейны сахәапшун, еиласыршөиуан. Мчыбькык еиҕаны адуан. Нас изаахны ахы зегьы напыла иақәысуан. Аха цыра-цыра иахьақәымтүаз ықан, нас еиҕа изаасцон. Нас еиҕа иза-ахны иззәәны еиҕа изаасцон, убус саҕын. Амшә ацәа ақдцара зегь реиҕа ицәҕоуп, избан-зар ашша рацәаны иақәуп. Убри ашша зегьы алхтәуп. Уи иара аты алыны, аҕҕеи изаатцаны, ирцәны, нас ахаша чыдақәа ахышыны иаансыжьуеит. Ари атыхәтәнтәи усуроуп ацәазы. Ацәа ахаша даара биза иабойт», — еитгәхәоит Едем.

Иара ацәақәа рчыдара аты да-ақәымтцәкәа еиҕахәалар илшоит. Абар еиҕа фактқәак.

«Акамбашь ацәа егырт ацәақәа рахьынта зегь реиҕа ишыкәакоуп. Иаххәап, ақамчәҕы ухы иаурхәо-зар, ацәа зынзгагы иртатәтәзам. Ашәырақәа Кауцозар, усқан уи иаха аус адулатәуп. Насгы ахы цыара иаанхар, ақьаад цыацәла имәхптә. Нас хәшала ирыцкәтәууп. Ақамчы баазаргы иахчөит азы. Ацәа амца ааиҕара иурбар калазом. Ахала иаброуп, мамзар ишышәоит. Ацәа анкьакоу иауэрцәир иҕеуеит. Иануртатәхалак шьта аҕы ахьозом», — иҕәоит Едем.

Аказа уажәы ацәа ускак аус адиулазом, имч ақәауан аһынза, аха имоуп атыцәахәақәа, инапкымтәкәа рҕы иҕы иаирихәо. Едем ақамчкәа, ақамачкәа, аҕсуа мақмақәа, ақәадыркәа ухәа инәпала икаҕидоит. Иара иахиребит шәахашыкәса раһһа инәпала икаҕидз акамеи уи атрей. Едем ашыхьа данцо иниҕкәоит.

«Ацәа зейшроу еиш иара иалухышагы аматәри аналлозароуп. Акамбашь аты цөит амақмақәа, ақәадыркәа ухәа инәпала икаҕидоит. Иара иахиребит шәахашыкәса раһһа инәпала икаҕидз акамеи уи атрей. Едем ашыхьа данцо иниҕкәоит.

Иара иуусумтәкәа зегьы ахы инаркны атыцәанза напылақәдцароуп. Ацәаҕацарә уи уск, аха аматәри алухырцыз, еиыҕтәтәуп, изахтауп. Едем ақамчы аҕашьа еиликарцыз, аҕәйтәтәи еммыны дахаапшуан. Уи оаҕхьа аиыҕытәуп ақыр даргәаҕит. Аха имулак икаҕидейт. Ахәызбақәа рьтрақәа рақәзар, уамашәа ирцшоит. «Ипоуп, ишынчоп ааҕала, уи уадхалоит, ацәабда ду адубалюит, аха ақырза атынакуеит», — иҕәоит Едем.

Иара ааҕа ақдцашьаҕы ихатә ишәауцаргы. Аха ус еиш икаларцыз, ацәа уаанз инәгәтәуп, мамзар ишыкьакоу иаанхоит. Аматаә анырызәзәо еиш, иртатәуа сахьысуеит», — еитгәхәоит Едем.

Иара ацәа аган дахаацшны еиликаауеит, анымызәеуи. Ишкәкәахәаанза иуртаталароуп. Ишкәны икамтәкәа иаанужьыр, аган еиқәатцәахоит.

«Напыла иурцәуа ацәа гратцәык амоуп – ацаақыра биза иабазом. Аҕхын антәамтазы ацәа ақыра рацоәуп азы, иаразнок ишыһнахыр алшоит. Ацәа ақдцаразы зегь реиҕа еиҕь аамтоуп

Апсны Ахәса Реидгыла

Аиҕкаара ҕыц

Наира Сабекли

д Ааигаа имәаҕысит ҕыц иапцдоу аиҕкаара «Апсны Ахәса Реидгыла» азыргара. Уи напхгара азылуеит Викториа Хәырхәмәл. Азыргара изыкы апресс-конференция аартуа, лара дазаатгылейт реиҕкаара хыкәкыс иамоу. «Абашхатәри злоу

«Ауаҗс лира»

Адоухатә еимадарақәа рыртбааразы

Ахра Анқәаб

д Ноиабр 26-28 рзы Нхыт-Уаҗстәыла ахтнықалақь Владикавказ имфаҗысит ауаҗс литературатә бызшәа ашьатаркы, апоет, асахьатыхы Коста Хетагуров диижьтеи 165 ш. атра инамаданы апоэзия актәи Жәларбжаратәи афестиваль «Ауаҗс лира (Осетинская лира)». Зтақы тәулоу ари аумсмаҗгәтә иеиднакылеит Урыстәыла еиуеицшым ақалақькәеи агәыларатәи ареспубликақәа ркнытә имачшымкәа алитературеи атқарадырреи аказарей русккәа рхатарнакәа.

Афестиваль хаҗыркын «Хаамтеи «Коста Хетагуров илитературатә тынхей» хәа темас измаз «астол гьезь» ала. Асасцәа «бзиала шәаабейт хәа рахәо уи ааиртит К.Хетагуров ихьз зху амилаҗтә тқарадырратә-культуратә Центр ахантәаҗы апрофессор Иван Алборов. Ражәахәкәа рыла икәгылеит иара убас, Нхыт-Уаҗстәыла ашәкәыфәцәа Реидгыла ахантәаҗы, Урыстәыла акультура зәаҗсәзтәыз аусзуф, ажуналистцәа Жәларбжаратәи реиҗкаара алахәыла Борис Хозиев, Урыстәылатәи ашәкәыфәцәа Реидгыла амазаныкәгаф, апоет, аиҗаҗ Нина Иагодинцева, апоет аиҗаҗ алитературатә критик, «Кавказ ашәкәыфәцәа Рклуб» ахада Миасат Муслимова. Анафс, афестиваль алахәцәа зегьы аҗаит Коста Хетагуров анышә дахьамадоу, Уаҗстәылатәи ауахәама апантеон, ибака амцан ашәтқәа шьтарҗейт. Уи ашьтахь асасцәа аҗаит арккәа ду ихьз зху Нхыт-Уаҗстәылатәи ахәынтқарратә университет. Уаҗа ауаҗс филология афакультет адекан Гутиева Ельмира лнапхгарала еиҗкааз асасцәеи астуҗентцәеи реиҗылар аҗхара атаны имфаҗысит. Уи ааиртит «иарбан усмаҗгәтәзаалакы имфаҗызит, ихазыртәауа, иалкаау ауаа роуп. Хтәылаҗы иахьа цәафәлеи доухәлеи еизааигәоу ауаа жәаҗыла реиҗкәшәара, акырза тқазкуа хтысуп, ауаҗсаа хзы мацара акәымкәа,

Кавказ ажеларкәа реиҗш Урыстәылеи уи агәыларатәи ахәынтқарратә рзгы» хәа, еиҗау атқаруиартә Ахада, Урыстәыла ашәкәыфәцәа Реидгыла алахәыла Ахурбек Магомедов ихьзала икәгылаз аректор Алан Огоев. Аиҗыларәҗы асасцәеи аҗшәмацәа фарацәеи инеиҗауа иазаатгылон Коста Хетагуров дназлоу амилаҗтә рккәаҗы реиҗкаара реиҗмабзиара арцауларей рус акны урт рлагала аҗақы, убасгы аилатәаратә зал иҗнышәуан ауаҗсаа рҗей лаша ипоэзия аурис, авар, ачечен, англиз, апсуа (Д.Гәлиа иеиҗаҗ К.Хетагуров иажәа «Ан» даҗхейт арт аҗәахәкәа равтор) бызшәкәа рыла. Аиҗыларәҗы хыркәшан уи иалахәыз шәаҗы инарзынаҗшу ауаҗс филология афакультет астуҗентцәа еиҗкәкны бжәеиқәшәала Коста ду иажәеинраала «Нытуан» реиҗаҗхәарала.

Уантә асасцәа рымҗа хан зыхьз адунеи иахьтәахәоу ақалақь Беслан ашәкә. Ишдыру еиҗш, ари ақалақьаҗы 20 шыкәса раҗхьа сентиабр 1 азы, актәи абжаратә школ акны атқарадырратә алаҗага иазкыз агәыртәаратә цәахәа амфаҗгараан, 1200-шык инарзынаҗшу ашкәхәыцкәеи 300-шык инарейханы арцафәеи аҗааҗәеи атеррористцәа ирыткәеит.

Хымш зыҗсәаарақәа ашәартә бааҗсы итаҗылаз рхы иақәиҗтәын амчратә усбартақәа русзуфцәа ргәымшәарей рхатқарей ирыбзоураны, аха арака рыҗсәаарақәа фәхтәеит зынза 334-шык, урт рахьтә 189-шык, изкыз инадыркны 17 шыкәсанза хыҗтуаз ахәыцкәа. Ари агәакра бааҗсы зыхьзгази иалазызи ргәалашәара иазку амеориалтә комплекс «Амаалықьцәа рықалақь» иаҗауа дарбанызаалак илаҗырз камтәкәа дзыхынхәуам. Угәатқанза уеилнашьарта икоуп арака иубои иуахәуеи.

Аумсмаҗгәтә аҗбатәи амш алаҗейт уи алахәцәа Владикавказ ақалақь аҗы икоу, Коста Хетагуров аамтала дахьынхәо, иахьызы уи емоориалтә җны-музеи аҗаара ала. Азәлымхәара харақы тқаз амфаҗгәф лажәкәа рнафс, амузеи ауаҗах тбаакәа руак акны имфаҗысит, еиуеицшым абызшәкәа рыла Коста Хетагуров ипоэзии, авторцәа рхатәи реиҗарей иахьыртхьаз апоэзиятә хәылҗаз маҗ. Уаҗа ауаҗс бызшәала арккәа ду иажәеинраалақәа руак даҗхейт Апснытәи аделега-ция ахатарнак,

жәларбжаратәи апроект «Кавказ – наш общий дом» анапхгаҗы Давид Дасания.

Амш аҗбатәи азбжасы Амилаҗтә тқарадырратә библиотеканы имфаҗысит апоэзия жәларбжаратәи афестиваль «Ауаҗс лира» (Осетинская лира) иаҗыцә хада-хаз ахтис, 125ш. раҗхьа итытыз, Коста Хетагуров иажәеинраалақәа раҗхьатәи реиҗга тшыбызшәкәа: аурис, ачечен, авар, афранцыз бызшәкәа рыла иеиҗаҗыны итыҗызы ашәкәкәа рзыргара иазкыз аилатәара. Абиблиотека афәе акны иҗыртәҗкәтәи атаафәа даара зәлымхәара зыртәз, ауаҗс литература ашьатаркы иреиҗкаара иеидыкыло еиуеицшым аамтқәа раан итыҗызы ашәкәкәеи уи ихатәрей итынхей ирызкны акыр абызшәкәа рыла аперидикатә тыҗымтқәа ркны акыцхь збахьоу анҗамтқәеи рҗыртқәа. Аумсмаҗгәтә аныҗәатә тқакы ханартәауан ауаҗс милаҗтә қашара «Хонга» ансамбль «Артхурон» алахәцәа рынаҗарала.

Кавказ ашьахәуа жәларкәа зегь реиҗш, агәыртәаратә усмаҗгәтә ауаҗсааҗы традицияк ахасабала Хазшаз имцаныхәара иазкыз ақьабз амфаҗгәтә иалаҗейт. Уи мфаҗгәит апрофессор Иван Алборов. Анафс, агәыртәаратә еилатәара алахәцәа ирызынархаз адныхәалара атәыла ахадеи аиҗаҗырей русбарта аиҗабы Ибрагим Гобеев ихьзала даҗхейт, жәлар реиҗкаара-апарламент ахантәаҗы ихатыҗуаф Асланбек Гутнов. Иара убас, асасцәа ирыдынхәало ажаа пхакәа рхәеит аҗыҗантәи ашәкәыфәцәа Реидгыла ахантәаҗы Борис Хозиев, Нхыт-Уаҗстәыла жәлар рпоет Музафер Сохови.

Анафс, Урыстәыла ашәкәыфәцәа Реидгыла анапхгара ахьзала амилаҗтә литературақәа рызцаарақәа рзы ахантәаҗы ихатыҗуаф Валерий Латынин «Пушкин ихьтәи медал» иа-наишьейт Борис Хозиев, «Сказитель Руси за заслуги» амедал ланаишьейт ари афестиваль аиҗкааратә хейлак ахантәаҗы, апоет аиҗаҗ Залина Басиева, Пушкин ипоема «Руслан и Людмила» ауаҗс бы-зшәахы иахьейтлаз азы.

Убасгы, Нхыт-Уаҗстәыла акультуреи, аҗарей атқарадырреи рминистррей ауаажәларратә еиҗкаара «К.Хетагуров ихьз зху амилаҗтә атқарадырратә культуратә Центри

рыхьзала афестиваль алахәцәа зегьы иранашьан ахатәртә шәкәкәеи агәларшәаҗаҗа хамтқәеи.

Ихыркәшатәыз ахтәтәи амш азы асасцәа мфаҗыцит Нхыт-Уаҗстәыла амилаҗтә музеи ахь. Уаҗа адиректор Аслан Цуциев аҗаафәа ирзеиҗкәеит адунеи аҗиара еиуеицшым аамтқәа раантәи ауаҗс жәлар ртоурых тәула зыртқарыҗа аҗыртшәкәа, уи шыкәзыргәгәо аекспонатқәа гәадурала идырбо. Ахәылбьҗеа Е.В.Вахтангов ихьз зху Академиятә аурис театр акны имфаҗысит Коста Хетагуров иҗәахәкәа «Адуней зегьы – сара исуахәамоуп (Весь мир – мой храм)» хьзыс измаз апоэзия ахәылҗаз. Уи аартын Нхыт-Уаҗстәылатәи жәлар реиҗкаара апарламент адепутат, абаҗхатәра харақ злоу апоет Чермен Дудаев, ижәлар гәакыа зыхьз камшоа рҗей лаша иазкыз ажәеинраала казарала анаҗарала. Анафс, рхатәи реиҗмаҗкәеи К.Хетагуров иаҗамтқәа реиҗкаҗкәеи ирыҗхәон ахәылҗаз алахәцәа – Чечентәыла Жәлар рпоет, ашәкәыфәцәа Реидгыла ахантәаҗы ихатыҗуаф Шарип Цуроев, аҗабарда шәкәыфәҗы Фарида Кудеева, Ингушетия Жәлар рпоет Раиса Дидигова, Аахьт-Уаҗстәылатәи атқарадырратә институт аусзуф, абызшәатқәаҗы Залина Дугузова, аурис поетцәа, аиҗаҗаҗа Марина Кудимова, Генади Калашников, Наталиа Тимофеева ухәа уб. еҗ. Коста Хетагуров иажәеинраала «Ауасиҗтә («Завещание)» ахәылҗаз алахәцәа аҗышәала ирзаҗхәан арт аҗәахәкәа зыҗуа рынаҗарала.

Афестиваль «Ауаҗс лира (Осетинская лира)» аҗара харакыла амфаҗысра зыбзоуруу драҗхьаҗылоуп жәаҗыла уи иаҗааз асасцәа рәаҗхьа ашьахәаҗы гәаартылатәи иасадкыларә аазыртшыв, ауаажәларратә еиҗкаара «Иудзинад» ахантәаҗы, асасаиртә «Амран» аиҗаҗы Тамерлан Марзоев.

Духәла ибемиз арт амшкәа ирылаҗаны имфаҗысит иара убас, Апсны Нхыт Кавкази ркультураҗы еиҗкаарақәа рыртбааразы хара злоу акыр аумсмаҗгәтәаҗы. Анафс аимадареи аусеиҗуреи рзы аиҗышәахәтра хабжәахтәрц аиҗкәаҗәарақәа мфаҗгәтәи Даҗстантәи алитература-сахьаркыратә журналкәа «Литературный Дагестан» «Соколенок» рредактор хада, апоет Мурад Ахмедови; Даҗстантәи ашәкәыфәцәа Реидгыла авартә кәша анапхгаҗы, ажуринал «Дружба» аредатор Гамзат Изудинов; Нхыт-Уаҗстәыла агәзеткәа зегь раастә зтираҗ хараку (7.000 нызкь цыра), урысбызшәала есены итыҗуа «Севернаи Осетия» аредатор хада Марина Битаровей; Нхыт Уаҗстәылатәи еиҗыдыруа алитература-сахьаркыратә журнал «Мах Дуг» аредатор хада Аксана Хетагуровей хәрей хабжәара. Урт хәарада иаарласны атыҗантәи аперидикатә тыҗымтқәа рредакторцәеи, ашәкәыфәцәа Реидгылеи Ассоциация рнапхгарей рыбзоурала аҗсазаараҗы иалыҗаҗаҗ хәа хгәыҗуеит.

Дарбанызаалак изы имазам, ауаҗы гәыла-псыла данҗарха иҗстазаара аҗақы шаҗызуа. Хазну аамтәзы ахейкәыртәара азцаара акырза иҗарны ианыкәгылоу, аиҗараҗкы хара хназлоу ажелар маҗкәа хзы, Кавказ нхытцәи ажеларкәеи хәрей хаймадара, хайтанеиааира амфаҗастқәа есымшааираҗы рыртбаара акырза аҗанакуеит жәларык рахасабала адгьыл аҗы хакәазаразы. Уи ус шақәу атоурых иартцәыргхейт.

Абаҗхатәра анарха

Нели Тарҗхә
лиубилей азгәатан

д Н.А. Лакоба ихьз зху Аҗәатәи аҗәабатәи Ашьхарыуаа ршкол акны имфаҗысит Апсны жәлар рпоет Нели Тарҗхә диижьтеи 90 шыкәса атра иазкыз аиубилейт хәылҗазы. Аумсмаҗгәтә еиҗкаан Аҗәа ақалақь атқара аусбарта, хатала аусбарта аспециалист хада Нонна Ломиа, ашкәкәа рнапхгарақәа, урт ркны еиҗкаау алитературатә кружокәа реиҗкабацәа реиҗмадара.

Нели Тарҗхә диижьтеи 90 ш. атра аиубилей азгәатара иалахәны Аҗәатәи аҗәабатәи, ахпәтәи, аҗышәбатәи, ахәбатәи, аабатәи, аҗәабатәи аҗыбаратәи ашкәкәа. Ахәылҗаз ахь имфаҗыцит аҗсуа шәкәыфәцәа.

Ахәынтқарратә гимн анадырхәа ашьтахь ихаҗыркын ашкәхәыцкәа рыла еиҗкааз алитература-сахьаркыратә композиция. Аҗааҗәа даара исахьаркыны ирыҗхәон Н. Тарҗхә лажәеинраалақәа, лпрозатә шытә: «Матциса», лдраматә реиҗмаҗтә «Ашәа аҗыҗара мариям» ухәа ркнытә аҗыҗкәа.

Нели Тарҗхә лыҗсәаараей лыҗыҗаратә мҗей фыртшыҗыны ишаанхәо, насгы амилаҗтәи алитератураҗы ллагала шьарда шатқанакуа иазаатгылеит ашәкәыфәцәеи атқара-аазара аус зныпы алакуи.

Апсны ашәкәыфәцәа Реидгыла ахантәаҗы Вахтанг Аҗхәзоу: «Иахьа Нели Тарҗхә лиубилей азгәатара Аҗәатәи ашкәхәыцкәа рыла иахьеиҗкаау агәыҗра унаҗоит ххатәи бызшәеи хкультуреи реиҗкәыртә амаҗ аззыуша аҗар шейтәҗыло. Апоет, апрозаик лыхьз иадхәаланы ахтис бзи мфаҗысит. Абас, абиҗарақәа реиҗмадара аныкоу алтшәкәаҗы йказауеит. Алитература-сахьаркыратә журнал «Алашара» аредатор хада Анатоли Лаҗлаа: «Нели Тарҗхә хлитература арҗиараҗы шьарда лыллыршейт, лшымтқәа рыла аҗыҗаҗы ираазалоит еиҗаҗыло абиҗарақәа. Урт зегьы аҗсуаа рмилаҗтә чыдарақәа рныҗшуеит, рдуней иазааигәоуп, убри акнытә зра-псыра рыкәзам».

Икәгылаз иреиуоуп иара убас ахәыҗтәи журнал «Амцәбз» аредатор хада Гәында Сақания, Аҗәа ақалақь атқара аусбарта аспециалист хада Нонна Ломиа, Аҗәатәи Ашьхарыуаа ршкол адиректор А. Кәарчелиа Жәлар рпоет Нели Тарҗхә лтаацәара ркнытә аиубилейт хәылҗазы аҗыҗызгаз, еиҗыкәаз, зкыбаф аазыртшыв ашкәхәыцкәа зегьы иҗабуп хәа ралхәеит апоетесса лыҗхә Асида Ломиа.

Ахәылҗаз хыркәшан атқәаҗы инарыҗаз ашәкәеи акәшарақәеи рыла.

В. Аҗәанба

АПСНЫМЕДИА

Ареспубликатә ын арратәус әар а «А снымедиа»

gazeta-apsny.info
apsnygazeta@mail.ru

а ел: +7 (840) 226-15-75 / 226-59-73
а ы ы : А сны, А ә а , Аҗәанба им а, 9

Аредатор хада
Ахра АН АБ

Агазе ад ала и ым астаҗа ахәредакция иазшә ом. Агазе ахә-20 маа .